

4. BÜYÜK KONGRE KONUŞMALARI

4. Büyük Kongre, Ankara, 29-31 Ekim 1970.

Sayın Başkanlık Divanı, sayın misafirlerimiz ve basın mensupları, sevgili partili kardeşlerim,

Herhalde sizler de dikkat etmişsinizdir ki, çünkü konuşmalarda delege arkadaşlarımızın büyük çoğunluğu raporda ele alınan meseleler üzerinde durmaktan ziyade sosyalist hareketin temel meselelerine dair görüşlerini bildirdiler. Onun için ben de bugün Genel Yönetim Kurulu adına bu konuşmaları cevaplandırırken, her ne kadar yönetim kurulunun görüşlerini -raporda ve komisyona sunulmuş bulunan karar tasarılarında belirtilmişse de bir kere daha bu görüşleri- burada teyit etmekle, açıklamakla yetineceğim.

Üzerinde durulan çok önemli meselelerden birisi, Partinin niteliği meselesidir. Partimizin Türkiye işçi sınıfının partisi olduğunda hiç kimsenin şüphesi yoktur. Partimiz, kuruluşundan beri bu nitelikte bir parti olarak kurulmuştur. Çünkü bir partinin niteliğini her şeyden önce dayandığı ideolojisi saptar. Türkiye İşçi Partisinin programı, hiç şüphe yok ki, bilimsel sosyalizmin esaslarından esinlenmiştir, o temellere dayanmıştır ve gene Türkiye İşçi Partisinin gerek tüzüğü, gerekse programı işçi sınıfının öncülüsünü açık seçik belirtir. Ama programlarda ve tüzüklerde belirtilen nitelik bir parti meydana gelir gelmez, fiiliyatta gerçekleşmez. Dünyada hiçbir parti, hiçbir işçi sınıfı partisi, hiçbir sosyalist parti doğduğu anda veya doğduktan kısa bir süre sonra gerçekten, işçi sınıfının büyük kitlesini kendi önderliği altında toplayıp peşinden sürükleyen, diğer emekçi sınıflara direktifler verip onu kabul ettirebilen bir hale gelmez. Bu, amaçtır. Eğer partinin programı, tüzüğü, çalışmaları bu amaca yönelirse, o parti hiç kuşkusuz işçi sınıfı partisidir. Ayrıca hep bildiğiniz gibi, Türkiye İşçi Partisinin tüzüğünde, bütün organlarda üyelerin en az yüzde ellisinin işçi olması öngörülür. Ve bu madde, ilk kurulduğu, organların ilk teşekkül ettiği günlerden itibaren uygulanmıştır. Şüphesiz, bazı Anadolu ilçelerinde işçi partisine giren yurttaşlarımız bulunmadığı için bu mümkün olmamışsa da, oralarda da hiç değilse emekçi olan üyelerimiz mutlak surette organlarda yer almıştır. Hatta birçok Anadolu örgütlerinde aydınlar bulunamamıştır da, tüm emekçilerden meydana gelmiştir organlarımız. Binaenaleyh, fiiliyat bakımından da yeni bir partinin, hele Türkiye gibi yirmi beş-otuz yıl siyasi ortamı, fikir ortamı dondurulmuş, sosyalizmin so'sundan bahsedilmemiş bir memlekette, buzlaşmış ve katılaşmış bir ortamda yeni doğan bir sosyalist partinin imkânları nispetinde bu tüzük maddesi de gerçekleştirilmiştir. Her geçen yıl daha da gelişme kaydedilmektedir. Binaenaleyh, tüzük maddesinin mevcudiyeti ve bu uygulanışı karşısında ve bundan dolayı da buradaki kongre delegeleri de aynı tüzük maddesine göre en az yarısı işçi kesiminden olmak üzere seçilerek gelmiştir. Divan başkanlığı öyle teşekkül etmiştir. Bu vaz-

yette kalkıp da bir delege arkadaşımızın “Partiyi bir aydınlar kliğine teslim etmek doğru olur mu?” diye bir soru sormasına şaşmamazlık edemedik. Ama dediğim gibi, şüphesiz şöyle bir iddiamız yok: “Türkiye İşçi Partisine Türkiye işçi sınıfı tamamen sahip çıkmıştır. İşçi sınıfı fiilen etkin bir şekilde öncülük etmektedir, güçlü bir şekilde öncülük etmektedir.” Ama amacımız budur, bu yolda çalışıyoruz. Bu yolda çok önemli adımlar atmış bulunuyoruz.

Bugün partinin zayıfladığını, parçalandığını, tabandan koptuğunu iddia eden bazı çevrelere ve kişilere hatırlatmak isterim ki, bugün Partinin işçi sınıfıyla ilişkisi geçen senelerden çok daha kuvvetlidir. Bugün İstanbul’da, Kocaeli’nde, Zonguldak’ta, daha ikinci dereceden Eskişehir’de ve İzmir’de işçi kardeşlerimiz partide görev almışlardır, almaktadırlar. Bu kongre bugün burada salimen yapılabiliyorsa, bu kongreyi bir taraftan gerçek çizgide olan gençlerimizin, diğer taraftan da İstanbul’dan, Kocaeli’nden, Zonguldak’tan, İzmir’den, Eskişehir’den gelmiş gerçek fabrika işçisi kardeşlerimizin koruması sayesinde olmuştur (*Alkışlar*). Ve bu arkadaşlarımız, parti örgütlerinden beş para almadan, yol paralarını ve Ankara’daki masraflarını kendi geçimlerine yetmeyen ücretlerinden, işçi gündeliklerinden vererek buraya gelmişlerdir. Ve sabahtan akşama kadar ve gece de dahil olmak üzere, uykusuz kalarak nöbet tutmaktadırlar. Ve gene ilk defa olmaktadır ki, İstanbul’da, fabrikalarda işçilerimiz, partinin bu büyük kongreye giderken mali güçlüklerini kendiliklerinden idrak ederek, kendi aralarında parti kongresine bağış olmak üzere para toplayıp, bağış göndermişlerdir. Bu durumda “Parti işçi sınıfından kopuyor, kopmuştur, temsil etmiyor, kazanmıyor” iddialarını bu gerçek olaylar fiilen yalanlamaktadır.

Partinin işçi sınıfıyla ilişkileri söz konusu olduğu zaman şüphesiz ele alınması gereken bir sorun da partinin sendikalarla olan ilişkisidir. Sosyalist partiler, bilimsel sosyalistler işçi sınıfının hareketine büyük önem verir. Hep bildiğimiz gibi, işçi sınıfının hareketi iki kol halinde belirir. Ekonomik mücadelesi, sendikal örgütler halinde taazzuv eder, somutlaşır. Politik mücadelesi de işçi sınıfı sosyalist partileri halinde örgütlenir ve somutlaşır. Hele işçi sınıfının sendikaları arasında ilerici, devrimci, sosyalist doğrultuda sendikalar varsa elbette ki o ülkenin sosyalist partisi o sendikalarla özellikle ilgilenir. İlgilenmesi başta gelen görevidir, ihmal edilme görevidir. Türkiye İşçi Partisi de DİSK’le, DİSK’ in yürüttüğü işçi hareketiyle yakından ilgilenmiştir, ilişkilerini sürdürmüştür. 15-16 Haziran olaylarını da her gün bir demeç ve bildiri yayınlamak suretiyle desteklemiştir. Bu işçi gösterilerine yol açan 274 sayılı sendikalar kanununu tadil eden kanun tasarısı hakkında Genel Yönetim Kurumlu derhal toplanarak, Anayasa Mahkemesinde iptal istemiyle dava açmıştır. Sıkıyönetimin ilanı ve sürdürülmesi kararı hakkında gene bir hafta süreyle ikinci bir olağanüstü toplantıya çağırarak Genel Yönetim Kurulunu, bunun hakkında Anayasa Mahkemesinde iptal davası açmıştır. Parti yöneticileri İstanbul’a gidip, DİSK yöneticileriyle, hürriyetten yoksun edilen arkadaşlarımızla görüşmüş, ziyaretlerde bulunulmuştur. Türkiye İşçi Parti üyesi olan avukatlar 15-16 Haziran işçi olayları dolayısıyla açılan davalarda görev almışlardır. Ve elbette ki, DİSK var oldukça ve devrimci çizgi üzerinde oldukça, Türkiye İşçi Partisi daima onunla ilgilenilecek, daima arada dostça ilişkileri yürütmeye çalışacaktır. Ve elbette umuyoruz ki, bu kongremizin seçeceği Genel Yönetim Kurulunda da DİSK’in yöneticisi ve

üyeyi olan işçi, sendikacı arkadaşlarımız görev alacaklardır. Umudumuz ve dileği-miz budur (*Alkışlar*).

Gene partiyle ilgili olarak, parti örgütlerinin ne nitelikte olması ve parti için-de ideolojik mücadele konusu söz konusu edildi. Bundan önceki kongrede de, 3. Kongre’de [de] belirttiğimiz üzere, bizlerin kanaati odur ki, Türkiye İşçi Partisi ge-lişmesinde yeni bir aşamaya gelmiştir. Ve bundan sonra gelişmesini sürdürebilmek için bu aşamayı almak, bu dönemeci dönmek zorunluluğundadır. Bu aşamanın başta gelen görevleri de örgütleri daha derinlemesine örgütler haline getirmek, işçi sınıfını örgütlere kazanmak ve işçi sınıfının dışındaki emekçi kitlelere, aydınlara ve gençlere de işçi sınıfının görüş acısını, işçi sınıfının ideolojisini, yani bilimsel sosya-lizmi öğretmek, benimsetmektir. Partinin işçi sınıfı partisi olması demek, partinin gerek programının, gerek eylemlerinin, gerekse üyelerinin sadece işçi kökenli üyele-re münhasır olması demek değildir. İşçi sınıfının ideolojisi olan bilimsel sosyalizm yalnız işçi sınıfının sorunlarını ele almaz, yalnız işçi sınıfının sorunlarına çözüm ge-tirmez; toplumdaki bütün sınıfların durumlarını ele alır ve hâkim sınıflar, sermaye, tarafından ve de işbirliği ettikleri emperyalizm tarafından sömürülen, ezilen emekçi sınıfların da sorunlarını bilimsel sosyalizm açısından ele alıp, bilimsel sosyalizm açısından çözümler önerir. Bu iki şeye dikkat etmek lazım. Eğer bir işçi sınıfı emek-çi sınıfların, yoksul köylünün, orta köylünün, kentli küçük esnaf ve zanaatkarların ve emekçilerin sorunlarına çözüm getirirken bilimsel sosyalizm açısından tavizler verirse, o sınıfların küçük burjuva ideolojilerine göre çözümler önerirse, o zaman bilimsel sosyalizmden sapmış olur, o zaman burjuva ideolojisine taviz vermiş olur. Ama emekçi, köylü ve kentli emekçi sınıfların sorunlarını, işçi sınıfının ideolojisiyle görüş açısı olan bilimsel sosyalizm açısından ele alır ve bilimsel sosyalizm açısından doğru ve geçerli çözümler önerirse, o zaman bu, o kitlelerin küçük burjuva ideoloji-lerine, özlemlerine taviz verme değildir, o kitleleri işçi sınıfının bilimsel sosyalizme dayanan hareketine kazanmaktır, kazanmak çabasıdır. Bunu iyi ayırt etmek lazım. Ve Türkiye gibi az gelişmiş, emperyalizmin baskısı ve sömürüsü altındaki ülkeler-de, kapitalist yoldan gerçek kalkınma ve sanayileşme mümkün olmadığı için, bu kalkınma yolu kapalı olduğu için bu memleketlerdeki köylü ve kentli emekçiler, bu objektif durumdan dolayı işçi sınıfının ideolojisini benimsemeye ve işçi sınıfının öncülük ettiği sosyalist harekete katılmaya daha yatkındırlar. Hele Türkiye gibi nü-fusunun yüzde 70’i köylü olan bir memlekette, ekonomisinin büyük çapta tarıma dayandığı bir memlekette köylü kitleleri ve onların sorunlarını elbette ki memleke-tin işçi sınıfı ihmal edemez.

Parti çalışmalarında, bu önümüzdeki aşamada partiye işçi sınıfının fiili öncü-lüğünü daha büyük ölçüde gerçekleştirmek birinci vazifemiz olacaktır. Binaena-leyh, buradaki arkadaşların önerdiği o fikre katılıyorum. Partinin yoğun çalışmalarını işçi[ler]in yoğun olduğu yerlerde toparlamak gerekecektir. Burada, zannediyorum Kastamonu delegesi olan arkadaşta, “Benim elimde işçi yok ki, partiye, ona nasıl şey yapayım, getireyim” dedi. Burada galiba işçi sınıfının tarifi ve kapsamı konusu iyi anlaşılmamış. Proletarya, işçi sınıfının tarifi, kapsamı içine tarım proletaryası da girer. Kastamonu ilinde veya onun bir ilçesinde sanayi proletaryası bulunmayabilir. Ama her halükarda mutlaka tarım proletaryası vardır. Ve binaenaleyh sanayinin

bulunmadığı veya az bulunduğu, binaenaleyh sanayi işçisinin bulunmadığı veya az bulunduğu bölgelerde, illerde ve ilçelerde de parti örgütleri faaliyetlerini tarım proletaryası üzerinde teksif etmek mecburiyetindedir. İşçi sınıfının kapsamı içine bu girer, tarım ve sanayi proletaryası. Bundan sonra tabii, işçi, proleter olmayan ama emekçi olan, doğrudan doğruya üretim ilişkileri içinde değil, fakat kapitalist pazar ilişkileri içinde sermaye tarafından sömürülen emekçi sınıfların sorunlarıyla da ilgilendir ve demin söylediğim gibi, o sorunlara da işçi sınıfı görüş açısından, ideolojisi açısından, bilimsel sosyalizm açısından çözümler önerir ve bu çözümleri iktidara geldiği zaman gerçekleştirmeye çalışır.

Bilimsel sosyalizmde sözü edilen eşitsiz gelişme kanunu yalnız çeşitli toplumlar için doğru değildir. Yani sadece çeşitli kapitalist toplumlar, birbirinden farklı hızda gelişerek, farklı gelişme seviyelerinde olmakla kalmaz. Bu eşitsiz gelişme kanunu toplumların kendi içindeki gelişmeleri için de doğrudur ve bu eşitsiz gelişme kanunu neticesindedir ki, kapitalist toplumlarda bölgesel farklılıklar meydana gelir. Daha gelişmiş bölgeler, daha az gelişmiş bölgeler farklılığı meydana gelir. Bu eşitsiz gelişme kanunu aynı zamanda örgütlerin gelişmesi için de geçerlidir. Orada da gösterir kendisini. Binaenaleyh, işçi sınıfı partisinin, yani partimizin gelişmesinde de kendisini göstermektedir ve gösterecektir. Parti, işçi sınıfının hem ideolojik, hem fiili öncülüğünü daha büyük makyasta geliştirme aşamasına girerken, bu çaba bütün illerde, bütün Türkiye sathında aynı ölçüde, aynı hızla gelişmeyecektir. Bazı iller ve bazı bölgeler pilot bölge gibi daha hızla gelişen, adeta öncülük eden durumda olacaklar, bazı bölgeler bu gelişmeyi daha arkadan izleyeceklerdir. Ve şimdiden bu olmaktadır.

Bu işçi sınıfından kopup kopmama meselesinde bu da çok önemli bir noktadır. Bu önümüzdeki aşamalarda çalışmaların nasıl olacağı hakkında bugün İstanbul'da ve Kocaeli'nde, Zonguldak'ta işçi kardeşlerimizin yaptığı çalışmalar bize ışık tutacaktır. Hiç şüphem yok ki önümüzdeki seçimlerden sonra yeni organlar görev alınca eğitim bürosu, örgütlenme bürosu, işçi ve sendika bürosu, en çok çalışması gereken ve en çok çalışacak olan bürolardır ve bunlar örgütlenme ve eğitim meselelerini incelerken, hiç şüphem yok ki, fiilen adını saydığımız illerde başlatılmış olan yeni çalışma ve örgütlenme biçimlerini inceleyeceklerdir. Çünkü sosyalistler daima pratikten ders alır. Pratikte beliren uygulamaları teorinin ışığında inceleyip değerlendirerek onlardan sonuç çıkarır. Bu bakımdan da partimizin yeni aşamasında yapacağı çalışmaların belirtileri, başlangıçları, saydığımız illerde, işçi kardeşlerimiz tarafından şimdiden başlatılmış bulunmaktadır. Bundan sonra yapacağımız, onları inceleyip, değerlendirip, bilimsel sosyalizmin teorisinde yeni araştırmalar yaparak bir merkezi örgütlenme ve eğitim programı meydana getirmektir. Yalnız unutulmamalı ki, merkezi örgütlenme ve eğitim programı demek, bütün iller ve ilçeler için aynen tatbik edilecek aynı program demek değildir. Çünkü böyle bir program geçerli olmaz. Eğitim çalışmaları örgütlenme çalışmalarıyla ilişkin ve örgütlenmeye ve eyleme dönük bir eğitim olacağı gibi, bilimsel araştırma faaliyetleriyle beraber gitmek zorundadır.

Örgütlerimizin, mahalli teşkilatlarımızın üzerinde bilimsel araştırmalar yapmak gerekecektir. Ve eğitimin, örgütlerin niteliklerine göre çeşitlendirilmesi gerekecek-

tir. İşçilerin büyük çoğunlukta bulunduğu iller veya ilçelerdeki verilecek bir eğitim programıyla köy proletaryasının, küçük üreticilerin çoğunlukta olduğu bir ilçe örgütünde verilecek eğitim aynı olamaz. Veya öğrencilerin ve aydın kesimi dediğimiz kesimden üyelerin çoğunlukta olduğu bir ilde verilecek eğitim programı aynı olmaz. Binaenaleyh, eğitimi hem örgütlenme, hem araştırma faaliyetleriyle paralel ve birbirine ilişkin, beraberce planlanmış bir şekilde yürütmek icab edecektir.

Partinin içinde işçi sınıfının gerek ideolojik, gerekse gerçek fiili öncülüğünü sağlamak için aday üyeler için tanınan altı aylık süre de aday üyeleri bir eğitimden geçirmek, bilimsel sosyalizmin hiç değilse esaslarını onlara öğretmek, görevler vermek, görev bakımından da sınamak ve ancak ondan sonra asil üyeliğe kabul etmek gerekecektir. Bunlar eğitim ve örgütlenme konularında ele alınacak belli başlı noktalar. Eğitim de, tekrar edeyim, biz bir politik parti olduğumuz için, daima eyleme dönüktür. Parti akademik anlamda, şu şekli okul anlamında bir okul değildir. Eğitimde kitaplar kullanılır, kitaplar okunur, hiç şüphesiz konferanslar verilir, seminerler tertip edilir, hatta gönül arzu eder ki bir TİP okulu kurulabilsin, ama bunlar yapılsa dahi eğitim[in] daima eyleme dönük, onunla ilişkin, onunla iç içe geçmiş bir şekilde planlanıp yürütülmesi gerekecektir.

Bazı arkadaşlarımız “parti içinde ideolojik mücadele olmaz” dediler. Fakat ideolojik mücadeleden ne kastettiklerini, ne anlamda kullandıklarını açıklamadılar. Şu anlamda kastetmişlerse kendileriyle beraber değilim, ideolojik mücadele olur. Bugün önünüzde somut bir mesele var, mesela bir sosyalist devrim stratejisi, bir de milli demokratik devrim stratejisi önerisi. Bu iki önerinin aynı zamanda bu parti içinde yaşayıp, bunun münakaşası ilelebet sürdürülemez. Bu anlamda ise ideolojik mücadele olamaz (*Alkışlar*). Çünkü bunlar birbirleriyle uzlaşmaz iki ayrı yoldur.

Asgari... bazı iyi niyetli parti üyeleri veya dışarıdan partiye sevgi duyan arkadaşlar asgari müşterekler bulsanız, asgari ortak noktalar bulsanız deniyor. Asgari ortak nokta için evvela esas temel stratejinin aynı olması lazım. Yani gayet basit bir misal vereyim: Diyelim ki hepimiz buradan kalkıp İstanbul’a gitmeye niyetleniyoruz. Amacımız İstanbul’a gitmek, onda müttefikiz. Bunda müttefik olduktan sonra şunu tartışabiliriz: elimizdeki paraya göre, imkânlarla göre İstanbul’a ne kadar zamanda ulaşmak gerektiğine göre uçakla mı gidelim, otobüsle mi gidelim, Gazanfer Bilgeyle mi gidelim, bu tartışılır. Ama bir kısmımız İstanbul’a gideceğim, öbürü de Kars’a gideceğim diyorsa yahut İzmir’e gideceği diyorsa hangi asgari ortak noktayı tartışacaksınız? Ben İstanbul’a gideceğim diyorum, öbürü diyor ki ben İzmir’e gideceğim veya Adana’ya gideceğim diyor. Gideceğimiz yerler ayrı. Bunlar ayrı, bunun ortak tarafı olur mu yani? Gideceğimiz yer aynıysa o zaman oraya nasıl gideceğiz, hangi vasıtayla vesaire o tartışılır, ama gideceğimiz hedefler ayrıysa neyini tartışacağız? Adana’ya gitmekle İzmir’e gitmenin veya İstanbul’a gitmenin asgari müştereki olur mu? Asgari müştereki bulunabilir mi? İmkânsız bir şey. Binaenaleyh bu anlamda ideolojik mücadele olmaz. Olmazı da şu anlamda kullanıyorum: Yani bu anlamda bir ideolojik mücadele normal, parti demokrasisinin, fikir hürriyetinin icabı sayılmaz; o anlamda olmaz. Ama fiili durum olarak oluyor, olmazdan da onu kastediyoruz. Hani parti içi demokrasi vardır, parti içi tartışma hürriyeti vardır, parti içinde fikirlerde çeşitlenmeler olabilir, işte bu normal fikir çeşitlenmesinin, parti içi

fikir tartışmasının, parti içi demokrasinin normal bir icabı anlamında olmaz. Ama fiili bir durum olarak yaratılabilir ve yaratılmıştır. Fiili bir durum olarak yaratıldığı zaman da normal olarak kabul edilebilecek bir fikir tartışması meselesi olmadığı için onunla sonuna kadar mücadele verilir. Mutlaka mücadele verilir. Ve mücadele verildikten sonra en yüksek organın kararıyla bu stratejilerden, bu tezlerden birisi benimsenir, o benimsendikten sonra da bütün parti üyelerinin en yüksek organın kararına, çizdiği stratejiye uyması elbette ki görevi icabıdır. Milli demokratik [devrim] hareketini mahkûm etmek ile, milli demokratik stratejiyi, tezi şu anlamda, bu anlamda benimsediğini söyleyen insanları mahkûm etmeyi birbirine karıştırmak lazım. Biz strateji olarak MDD'nin mahkûm edilmesi taraftarıyız ve kongrenin eğilimi şimdiden mahkûm edildiğini göstermiştir (*Alkışlar*).

Bireylerin, fertlerin durumuna gelince, bu mahallî teşkilatın ve onun yetkili organlarının işidir. Her örgüt kendi üyesi bulunan böyle insanların her birinin ayrı ayrı durumunu, davranışlarını inceleyerek toptan bir karar değil, her üyenin, her ferdin tutumunu, davranışını, durumunu inceleyerek oranın yetkili organı karar verecektir. Ama tekrar ediyorum, parti içi demokrasinin tabii bir neticesiymiş gibi, bu MDD stratejisi meselesi böyle ilelebet sürdürülüp gidilemez. Dört senedir zaten tartışılıp gidiyor, bu konuda ne söylenecekse hepsi söylenmiştir, artık bu daha fazla sürdürülerek yeni bir şey ortaya çıkacak değildir. Kaldı ki, hep bildiğiniz gibi, bu bir fikir tartışması olmaktan çok öteye gitmiş, zaten fikir alanında da gördüğü görev, işçi sınıfının hareketini sınıf muhtevasından, sınıf özünden boşaltmak gayesi olmuştur, işçi sınıfının ve onun müttefiki emekçi sınıflarının hareketini kapitalizme, burjuvaziye ve işbirliği ettiği emperyalizme karşı bir hareket olmaktan çıkarıp, ancak bir artık olarak ve günden güne tasfiye edilmekte olan feodalizme doğru saptırmak olmuştur ve bu da burjuvaziye ve kapitalizme ve emperyalizme hizmetten başka bir şey değildir (*Alkışlar*). Kaldı ki son zamanlarda bu hareket, bildiğiniz gibi, fiili tecavüz hallerini de almıştır. Şu görüş de kanaatimizce tamamen yanlıştır: Efendim, tabii böyle fiili saldırıları, kongre basmaları, daktilo makineleri çalmaları tasvip etmiyoruz, o başka, ama MDD hareketine inanmak filan o da başka. Arkadaşlar, bu baskınları yapan ve makineleri çalıp götüreren insanlar kabadayı, külhanbeyi oldukları için, kişi olarak zorba oldukları için bunu yapmadılar. MDD stratejisinin bir icabı olarak yaptılar ve icabı olduğunu da dergilerinde defalarca ilân ettiler. Bunun adına da devrimci terör dediler. Dün bazı arkadaşlarımız okudular buradan, devrimcilerin vazifesidir diyor[lar], çünkü İşçi Partisinin mahallî örgütlerini de basıp onun oradan eşyalarını almak... Binaenaleyh bu baskı hareketleri böyle bireysel, terörist veya çapulcu hareketler olarak yapılmamış, bir ideolojinin teorik ve zorunlu neticesi ve uygulaması olarak yapılmıştır. Binaenaleyh ikisini birbirinden ayırmaya imkân yoktur. Bu mücadelelerden korkmamak lazımdır ve bizler hiçbir zaman korkmadık. Bu partinin en parçalanmış, en zayıf görüldüğü anlarda bizler partinin içinde sağlam ve sıhhatli, sosyalist bir birikim olduğuna inandık. Bu kongremiz o inancın bize sevinç veren bir kanıtıdır. Bildiğiniz gibi 60 ilin bu kongrede temsil edilebilmesi sağlanmıştır ki, bundan evvelki kongrelerde bu sayıya yükseltilememişti. Hem öyle şartlar altında ki, parti çökmüş, parçalanmış, bütün mali kaynakları kurumuş bir durumda görülürken, bu temsil kabiliyeti bu derece yüksek seviyede sağlanmıştır.

Bütün dünyanın işçi hareketlerine baktığımız zaman bu hareketlerin gelişme kanununun iki yönlü olduğu görülür: Bir, işçi sınıfı hareketi kendi dışındaki çevrelere, hasım güçlere, kendisini sömüren, ezen sınıfa karşı mücadele vererek arına arına daha saf, daha güçlü bir sosyalist niteliğe kavuşur. Gelişmenin diyalektik kanunu budur ve Türkiye'nin İşçi Partisi de bu kanunun dışında değildir. Ama mesele bu mücadelelerden daha güçlü, daha arınarak çıkabilmektir, Partimiz böyle çıkmaktadır. Bundan sonra da mutlaka olacaktır bu çeşit mücadeleler. Bilemem kimler arasında, hangi fikirler veya tezler üzerinde, ama kesinlikle söyleyebiliriz ki, mücadele, iç mücadele durmayacaktır. Bunu bir anlamda normal karşılarız, ama normal karşılamak şu anlamda, yani bu gelişme kanununun zorunlu bir belirtisi gibi görünüyor, o anlamda normal, ama bunun karşısında elimizi kolumuzu bağlayıp pasif kalmak anlamında normal değil. Gene bir benzetme yapmama müsaade ederseniz, dünyada ne kadar iyi bakılırsa bakılsın, iyi beslenirse beslensin, hastalanmadan büyüyen çocuk yoktur. Binaenaleyh çocuklarımız hastalandığı zaman bu anlamda onu normal karşılarız. Çocuğumuz hastalandığı zaman, eyvah dünya yıkıldı, batıyor gibi bir tavra düşerse anormal olur. Ama hastalanmadan büyüyen hiçbir çocuk yoktur diye çocuklar hastalandığı zaman da tedavisini ve bir an önce tedavisini gerçekleştirmek için elden gelen gayreti de esirgemeyiz. Hatta hastalanmaması için önceden tedbirler alırız. Sosyalist hareket için de öyle. Sosyalist hareketin birliğini ve bütünlüğünü muhafaza etmek için elden gelen gayreti göstermek, çaba sarf etmek bütün sosyalistlerin başta gelen görevidir. Ama buna rağmen mücadeleler olursa, bir sosyalist bunun karşısında da kötümserliğe, karamsarlığa, ümitsizliğe bir an dahi düşmez, çabalarını arttırarak, partiyi yolundan saptırmak isteyen ideolojilere, tezlere karşı, daha büyük bir gayretle mücadele verir ve doğru sosyalist stratejinin galebe çalmasını sağlar.

Parlamentarizm konusuna da değinildi. Seçimlerin ve parlamenter sistemin var olduğu bir ülkede, o ülkenin işçi sınıfı partisi ne seçimleri, ne de parlamenter faaliyetleri küçümseyemez. Seçimlere girmeyi, seçimlerde oyları arttırmayı, parlamentoda işçi sınıfını ve onun müttefiki emekçi sınıfları temsil edebilmeyi çok önemli, başta gelen görev sayar. Ne var ki, sosyalistlerin seçimleri ve parlamento mekanizmasını kullanmasıyla, bunları burjuvaca kullanması birbirinden ayrıdır. En basit misali, burjuva partileri, oy avcılığı suretiyle oy toplamaya başvururlar, oy avcılığı [yaparak], yani nabza şerbet vererek, her türlü vaatlerde bulunarak, her ne şekilde olursa olsun, gereğinde tazyik mekanizmasını da kullanarak, para da yedirerek ve saire oy toplamaya kalkarlar. Hâlbuki seçimlere giren işçi sınıfının sosyalist partisi oy avcılığı suretiyle oy toplamaya tenezzül etmez. Bizim tüzüğümüzün de belirttiği gibi, işçi ve emekçi kitleleri eğiterek, bilinçlendirerek, onlara daima doğruları anlatarak, daima meseleleri ve çözümleri, hiç taviz vermeden bilimsel sosyalizm açısından ortaya koyarak oylarına talip olur. Ve parlamentoyu da orada işçi sınıfının ve müttefiki emekçi sınıfların haklarını müdafaa etmek, savunmak için, egemen sınıflar partilerinin yüzlerinden maskesini düşürmek için, memleket meselelerini masaya yatırıp, teşhis etmek üzere bir forum olarak kullanmak için girer.

Partinin kullanacağı mücadele yöntemlerine gelince, elbette ki işçi sınıfı partileri her türlü mücadele şekillerini kullanmaya hazır olmalıdırlar. Ama mücadele şekilleri

ne bireylerin, ne yöneticilerin, ne de örgütlerin subjektif tercihlerine bağlı değildir. Ne de bilimsel sosyalizmin temel ilkesi, bir ülkenin, evet, devrimci hareketi, devrimci teorisi yürütülemez, ama o ülkenin devrimci teorisi, o ülkenin somut şartlarının somut tahlili sonucunda elde edilir. Evvela devrimin objektif şartları oluşuyor mu, oluşmuyor mu, ona bakılır. Söz konusu olan toplum, gelişmesinde hangi aşamada? Hangi doğrultuda gelişmektedir, hangi imkânlar vardır veya yoktur? Buna bakılır. Subjektif tercihlere değil. Bunlara göre mücadele yöntemleri ve şekilleri tespit edilir. Küçümsedikleri, burjuva hukukunun çerçevesi, teminatı altında yapılan kongreler diye küçümsedikleri kongrelerde, halk savaşından bahsetmekle veya üniversite duvarlarına “halk savaşı” diye boyalarla yazı yazmakla, halk savaşı gerçekleşmez. Gerçek sosyalistler problemleri, içinde bulunduğumuz zaman kesiminde, gelişme aşamasında işçi sınıfının sosyalist hareketini amacına bir adım ve bir adım daha ilerletebilmek için neler yapabilirim, neler yapmak gereklidir şeklinde koyar, meselenin gerçekçi konusu budur. Ve her halükârda işçi sınıfının müttefikleriyle beraber politik iktidara gelebilmesi için mutlaka işçi sınıfının “öncülük” durumuna getirmek ve işçi sınıfını ve müttefiki yoksul köylüyü ve destekleyicisi diğer emekçi sınıfları örgütlenmiş, bilinçlenmiş, militan bir güç haline getirmek lazımdır. Böyle bir güç haline getirilmedikçe, hiçbir yoldan ve hiçbir şekilde işçi ve emekçi sınıfların iktidarını sağlamak mümkün değildir. İşçi Partisi için, bütün burjuva toplumlarındaki işçi sınıfı partileri için olduğu gibi, başlıca iki tehlike vardır: birisi işçi sınıfının sosyalist partisinin, içinde faaliyet gösterdiği burjuva sistemiyle tamamen uyuşup bütünleşmesi ve burjuvazinin kendi demokrasi iddialarında var olmasını istediği göstermelik bir işçi sınıfı partisi haline gelmesi tehlikesidir. Bundan evvel yapılan mücadele, sağa sapma ile yapılan mücadele böyle bir mücadeleydi. Partimizi gittikçe pasif, gittikçe sistemle uzlaşan ve giderek burjuvazinin de “işte, bizde demokrasi var, bak, sol, sosyalist parti de var” diye göstermelik bir parti haline gelmesi tehlikesini önlemek için yapılan bir mücadeleydi.

İşçi sınıfı partileri için kapitalist sistemlerde diğer bir tehlike de keskin devrimci lafazanlık maskesi altında işçi sınıfını maceralar ve sergüzeştlerle sürüklemek tehlikesidir. Bunun üzerine de sosyalist teoride kuvvetle parmak basılır. İşçi sınıfının sosyalizm için mücadelesi uzun nefes isteyen, yürek isteyen, uzun vadede amaçları gözden kaçırmadan sebatlı, ısrarlı, programlı ve soğukkanlı bir mücadele isteyen bir harekettir. Küçük burjuva sabırsızlığına, kestirme yollar aramaya, devrimci hareket diye bireysel ve anarşist-terörist hareketlerine başvurmaya, sosyalist harekette, işçi sınıfının hareketinde asla yer yoktur (*Alkışlar*).

Bazı arkadaşlarımız, çok az, bir iki arkadaş, rapordan memnun olmadıklarını ve birtakım bilimsel sosyalizmin sorunlarını ele almadığını belirttiler. Bu vesileyle, biz raporu hazırlayanlar, raporu nasıl gördüğümüzü açıklamak isterim. Yani bizce rapor nedir ve ne değildir? Genel Yönetim Kurullarının büyük kongrelere sunduğu raporlar, sosyalizm sorunları üzerinde bir inceleme, bir tahlil, bilimsel kitap değildir. Bu raporlar, son kongreden, o günkü, bugünkü kongreye kadar geçen iki yıl zarfındaki iç ve dış olayları ve partinin çalışma ve gelişmesini, bilimsel sosyalizm açısından değerlendiren raporlardır. Bunun içindir ki, faraza bir arkadaşın dediği gibi, efendim, küçük burjuvazinin bir tarifi yapılmamıştır raporda diyor. Yapılma-

mıştır, “sınıf”ın da tarifi yapılmamıştır. Çünkü bu rapor, bilimsel sosyalizm üzerine bir el kitabı, bir öğretici kitap değil. Sınıf nedir, işçi sınıfı nedir, küçük burjuvazi nedir? Bu değildir. Son iki senelik iç ve dış olayları ve Parti gelişmesini, faaliyetlerini bilimsel sosyalizm açısından tahlil eden, değerlendiren bir rapordur. Bu nedenle de, doğrudan doğruya rapora, milliyet nedir, milliyet sorunu nedir diye bir bölüm konmamıştır. Milliyet sorunu, son iki senenin olayları bilimsel sosyalizm açısından incelenirken, o olaylar söz konusu edilerek ele alınmış ve yazılmıştır.

Bilimsel sosyalizm, bilimsel olduğuna göre gerçeklere dayanır. Ve bugün kimsenin inkâr edemeyeceği bir gerçek şudur ki, Türkiye’nin Doğu, Güneydoğusunda sakin halkın büyük çoğunluğu Kürttür, daha az sayısı da Arap asıllıdır. Bunu Devlet istatistikleri belirtmektedir. Devletin resmî istatistiklerine göre, Doğu ve Güneydoğuda Kürtçe konuşan yurttaşlarımızın sayısı milyonları bulmaktadır. Kürtçe konuşan Türkiye Devletinin yurttaşlarının sayısı milyonları buluyorsa, bunlar bir halktır. Binaenaleyh Türkiye’de bir Kürt halkı vardır (*Alkışlar*). Esasen tarihe baktığımız zaman da tarihin geçmiş çağlarından beri bugüne kadar süregelmiş olan bir Kürt halkının var olduğu da görülmektedir. Bu çoğunlukla Kürt halkının, daha az sayıda Arap asıllı halkın oturduğu Doğu ve Güneydoğu bölgelerimize baktığımız zaman nasıl bir durum görüyoruz? Bir kere, kapitalizmin az gelişme kanunu sonucu olarak, bu bölgelerin diğer bölgelerden daha geri kalmış, daha fakir, daha yoksul olduğunu görüyoruz. Sadece kapitalizmin az gelişme, eşitsiz gelişme kanunu sonucu değil, aynı zamanda da, gelmiş geçmiş burjuva iktidarların, egemen sınıfların iktidarlarının ihmali sonucu da bu bölgenin geri kalmışlığının ve fakirliğinin arttığı müşahede olunur. Aynı zamanda Doğuda egemen burjuva sınıflarının genellikle halk kitlelerine karşı uyguladıkları şiddet ve baskı politikasının daha da arttırılarak, daha da katmerleştirilerek uygulandığı görülüyor. Bunun en son misali, Doğudaki, Güneydoğudaki “Komando Hareketleri” olmuştur. Silah ve kaçak suçlu aramak bahanesiyle bu hareketler yapılmıştır. Oysa memleketimizin diğer hiçbir bölgesinde kaçak silah ve kaçak suçlu aramak için böyle komando baskınları ve hareketleri kullanılmamaktadır. İşçi Partisi kurulduğu günden beri Kürt halkının, bir mezhep azınlığı olan Alevi vatandaşlarımızın ve diğer bütün demokratik hak ve özgürlükleri tanınmayan, baskı altında tutulan kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklerinin, bu hak ve özgürlükler ve özelemler için verdikleri mücadeleyi Anayasa çerçevesi ve devletin bütünlüğü çerçevesi içinde desteklemiştir ve destekleyecektir (*Alkışlar*).

Burada bir delege arkadaşım, gene aynı Kastamonu delegesiydi, Doğu için Parti hiçbir şey yapmadı dedi. Partimiz imkânları nispetinde Doğu bölgelerinin sorunuyla, Kürt halkının sorunu ile her zaman ilgilenmiştir, her zaman demokratik mücadelenin destekçisi olmuştur. Doğuda yapılan bütün mitinglere, yapılan protesto ve demokratik hak ve özgürlükler mitinglerine hiç eksiksiz katılmıştır. Bu konuda Cumhurbaşkanlığına muhtıra vermiştir. Her fırsatta Doğuda geziler yapmıştır. Son tutuklamalarda da Partinin görüşünü en açık ve en cesur şekilde bir bildiriyle kamuoyuna bildirmiştir. Sosyalistler hiçbir sorunu, hiçbir hak ve özgürlüğü, soyut, havada bir sorun olarak ele almazlar. Her şeyi bilimsel sosyalizm açısından, işçi sınıfı mücadelesinin gerekleri ve çıkarları açısından ele alırlar. Binaenaleyh Kürt halkının, Alevi yurttaşlar topluluğunun ve diğer kitlelerin demokratik hak ve özgürlükler

mücadelesini de bu açıdan ele alır. Bunun için de hem bu demokratik mücadeleleri Anayasa ve devlet bütünlüğü çerçevesi içinde sonuna kadar destekler, hem de bu hareketleri işçi sınıfının sosyalizm için mücadelesiyle bütünleştirmek çabasını gösterir ve bütünleştirmek amacı[nda]dır. Gerek Kürt halkının, gerek diğer kitlelerin demokratik hak ve özgürlükler mücadelesinin başarısı da, işçi sınıfının sosyalizm için hareketinin başarısı da bu bütünleşme şartına bağlıdır. Ve bu zaferin, bu çifte zaferin başarılabilmesi için ve işçi sınıfı hareketinin bütünlüğünü ve beraberliğini, dayanışmasını muhafaza etmek, bu bütünlüğe ve beraberliğe hanel getirecek, zedeleyici hiçbir şey yapmamak lazımdır, bu da en temel bir şarttır (Alkışlar).

Ve nihayet dünya ve dünya içinde Türkiye meselesi... Türkiye’de, raporda da belirttiğimiz gibi, demokratik hak ve özgürlükler için mücadele, bağımsızlık için mücadele, faşizme karşı, emperyalizme karşı mücadele ve nihayet sosyalizm için mücadele bir ve bütündür. Bir ve bütün olan, tek olan devrimci bir hareketin, bir dalganın çeşitli veçhelerinin görünüşüdür. Türkiye’de anti-emperyalist mücadele sınıf esasına oturtulmadan, sınıf mücadelesi esasına, temeline oturtulmadan yürütülemez, soyut ve havada bir mücadele [olarak] kalır. Bugün Dünyada temel çelişki, hep bildiğiniz gibi, sermaye ve emek çelişkisidir. Bu çelişki, kapitalist toplumlarda burjuva sınıfıyla proleter sınıf arasında çelişki ve mücadele olarak belirir. Sermaye[-emek] temel çelişkisi, dünya çapında kapitalist sistemle sosyalist sistem arasında bir mücadele olarak belirir. Ve nihayet sermaye-emek temel çelişkinin bir diğer görüntüsü de, bir diğer belirtisi, tezahürü de, gelişmiş kapitalist toplumlarda az gelişmiş toplumlar arasındaki mücadele ve az gelişmiş toplumların verdiği milli kurtuluş ve milli bağımsızlık mücadeleleri, savaşları ve devrimleridir. Türkiye İşçi Partisi Türkiye’nin bağımsızlığı üzerinde, kuruluşundan beri en hassasiyetle durmuş, titremiş bir partidir. Bu hassasiyetimiz ve titizliğimiz devam etmektedir. Ama bağımsız olmak demek, dünyadaki çeşitli sistemler karşısında bir tavır almamak demek değildir. Türkiye işçi sınıfının partisi olarak TİP elbetteki işçi sınıfının hareketini, az gelişmiş memleketlerin milli kurtuluş hareketlerini ve sosyalist dünya sistemini parçalamak, yok etmek, onunla savaşmak, mücadele etmek için birleşmiş olan emperyalizm safhasındaki kapitalist dünya karşısında, sosyalist dünyanın ve sosyalist işçi partilerinin birleşmesi taraftarıdır (Alkışlar). Türkiye’nin bağımsızlığı üzerinde hassasız ve titiziz, her zamanki gücümüzle savunuyoruz, ama elbette ki Türk işçi sınıfının sosyalist partisi olarak, kapitalist ve emperyalist dünyaya karşı olan tavrımızla, sosyalist dünyaya karşı olan tavrımız, dünya işçi sınıfı hareketine karşı olan tavrımız, eşit ve aynı olamaz (Alkışlar).

Sanıyorum ki, böylece arkadaşların değinmiş oldukları temel meseleler üzerinde görüşümüzü belirtmiş olduk. Büyük bir umut ve sevinç içindeyim ben şahsen bu kongreyi görmekle. Bu partinin önündeki görevleri, yeni gelişme aşamasını başarıyla alacağına hiçbir kuşku olmadan, tereddütsüz inanıyorum ve bu başarının Türkiye işçi sınıfının, müttefiki sınıfların ve demokratik mücadele veren halklarının mutlu yarınları için hepimizi içten sevgilerle selamlarım (Alkışlar, Sosyalist Türkiye sesleri).

[İkinci Konuşma]

Sayın misafirlerimiz, sayın delege arkadaşlarım,

Önümüzde daha karar tasarılarının tartışılması, oylanması, tüzük değişikliğinin tartışılıp oylanması, seçimlerin yapılması gibi büyük işler varken, ikinci bir defa daha söz alarak zamanın israfına sebep olduğumdan dolayı üzgünüm. Eğer Kemal Burkay arkadaşım yaptığı o konuşmayı yapmamış olsaydı veya konuşması taşıdığı muhtevayı taşımamış olsaydı, bu konuşmayı yapmayacaktım. Fakat o konuşmadan sonra, bazı hususları açıklamayı zorunlu buldum delege arkadaşlarıma, tek taraflı bir intiba almamaları için. Şuna da üzgünüm, kanaatimce Kemal Burkay arkadaşım, asla buraya getirilmesine lüzum olmayan birtakım olayları, konuşmaları, Turgut arkadaşımın dediği gibi, dedik dediler şeklinde getirdi. Lüzumsuzdu ve öyle getirdiği için, maalesef ben de o konulara değinmek mecburiyetindeyim. Yan kuruluşlarla ilişki meselesi, ilgilenme tabirini hafif bulduklarını söylediler. Ben yalnız ilgilenme tabirini kullanmadım, ilişkiler tabirini de kullandım. Onu da hafif buldular. İlgilenme ve ilişkiler kelimesinden daha başka bir kelime kullanmak istemedim, çünkü şu endişe vardı, belki partinin DİSK'e bir müdahale etmek veya parti yöneticilerinin DİSK'e bir müdahale etmek niyetleri ve arzuları vardır intibasını doğurur diye. Parti ne DİSK'e ve ne herhangi bir yan kuruluşu müdahale etmez örgüt olarak. Kontrol de etmez. Parti kontrol etmelidir, kontrol etme mücadelesi vermelidir dediler. Bu öneriye katılmıyorum, yan örgütler ister sendika olsun, ister gençlik örgütü olsun, ister kültür dernekleri vesaire ilerici devrimci dernekler olsun, bağımsız örgüttür dedi. Tamamıyla kendisine katılıyorum. Gerek DİSK, gerek diğer yan kuruluş örgütler, örgüt olarak bağımsızdırlar, kendi organları dâhilinde karar alırlar ve bu kararlara göre, kendi örgütlerinin silsilesi meratibine göre eylemlerini yürütürler. Sosyalist partiler yan örgüt durumundaki örgütlerle ilişkiler kurmaya çalışırlar, sendikalar da, gençlik örgütlerinde ve diğer derneklerde ve örgütlerde partiye üye kazanmaya çalışırlar. O örgütlerdeki partili üyeler, o örgütlerin kendi çalışma usullerine göre, kendi organlarında çalışarak ve çalışmaları ile ön plâna çıkarak, yönetici durumuna gelmeye çalışırlar ve o örgütlerin kendi örgüt kurallarına göre ve organ kararlarına göre çalışarak, etkin üye oldukları nispette, partili oldukları için de, o örgütün organlarıncı partinin çizgisinde önerilerde bulunup bu kararları kabul ettirmeye çalışırlar. Sosyalist partilerin yan örgütlerle ilişkisi budur, yoksa müdahale değildir, kontrolü değildir. Buna mukabil, elbette ki parti de bir örgüt olarak bağımsızdır, parti de çalışmalarını kendi organlarına göre, kendi tüzüğüne göre yapar ve partide parti üyesi olan, ama yan örgütlerin de üyesi veya yöneticisi olan arkadaşlar, partide çalıştıkları zaman onlar da partinin örgüt kurallarına, tüzüğüne göre hareket ederler. Biz münasebeti ve ilişkiyi böyle görüyoruz ve bunun doğru olduğuna kaniyiz.

Sonra kendilerini gerek Genel Yönetim Kurulunda, gerekse Yürütme Kurulunda birtakım talepler, teklifler ileri sürdüklerini, fakat bunların bizlerce ciddiyetle karşılanmadığını söylediler. Yan örgüt meselesinde şunu hatırlatayım ki daha Aybar genel başkan iken ve işte, bizlere Emek grubu da deniliyor, bizler de, yönetim kurulu üyeleri iken ve 3. Olağan Kongremiz'de de, yan örgütlerle ilişkiler konusunda karar alınmış olduğu için, Nihat Sargın arkadaşımız Partinin yan örgütlerle ilişkisi meselesinin tartışılmasını, bu ilişkilerin ne şekilde somutlaşacağını, yürütüleceğini,

tartışılmasını, bir karara bağlanmasını istedi, bir önerge verdi, fakat bu tartışmalar ve önergenin oylanması sonucu bu önerge reddedildi, reddedenler arasında Kemal Burkay arkadaşım ve diğer doğulu arkadaşlar da vardı. Şimdi bizi yan örgütler meselesini ciddiyetle ele almamış olmakla suçluyorlar. Sendikalarla ve bilhassa DİSK ile, onun yöneticileri ile ilişkileri geliştirme konusunda önerilerde bulduk, ciddiyetle ele alınmadı dediler. Ne zaman bu mesele GYK'na ve MYK'na getirildi ise, Genel Başkanımız uzun uzun ayrıntılarla yaptığı temaları, görüşleri anlattı, belirtti. Katiyen bu arkadaşlardan uzaklaşmak veya bilmem yönetime almamak gibi bir eğilimimiz olmadığını, elinden gelen çabayı gösterdiğini her seferinde anlattı ve ayrıca kendilerinden biz bu çabaları gösteriyoruz, bu hareketleri yapıyoruz, sizden ricamız, siz de görüşünüz, siz de ilişkiler kurunuz talebinde bulundu. Ama DİSK'le ve DİSK yöneticileriyle ilişkileri geliştirmeye bu kadar önem verilmesini söyleyen bu arkadaşların bu ricaya uyararak, kendilerinin de ilişkileri geliştirmek yönünde bir çaba sarf ettiklerini duymadım, belki yapmışlardır. GYK'da hiçbir arkadaş "sendikacılar işçi sınıfını temsil etmez" diye bir şey söylemedi. Buraya konuşmaya çıkmadan önce, acaba benim hafızam zayıf, hatırlamıyor muyum diye, görebildiğim kadar GYK üyesine sordum, oldu mu böyle bir şey diye. Her birisi de kesinlikle, kimse sendikacılar işçi sınıfını temsil etmez diye bir şey söylemediğimi onlar da teyit ettiler.

Aynı şekilde, MDD'ci hareketin tasfiyesi konusunda, işte öyle anlaşılıyor ki, kongreden öyle bir karar geçirilmek isteniyor ki, MDD'ci üyelerin tasfiyesi isteniyor, bu bir fikir tartışması ortamını kapamaktır dediler. Ben konuşmamda, açıkça tekrar teyit edeyim, şunu belirttim: MDD'ciler tasfiye edilmeyecektir demedim, edilecektir dedim. Ama kongrenin kararı MDD stratejisinin, partinin stratejisi ile bağdaşmayışı konusunda olacaktır. MDD'ci stratejinin parti üyeliği ile bağdaşmadığı konusunda bir karar olacaktır, eğer alırsa kongremiz. Ama, dedim, tek tek MDD'cilere geldiği zaman, hani hukukta bir kural vardır, suç toplu değildir, suç ferdidir, binaenaleyh tek tek hangi MDD'ci arkadaş tasfiye olunacak veya olunmayacak veya bir ihtar, tevbih cezası ile yetinilecek, bunu o üyelerin, mensup oldukları illerin organları, her ferdin durumunu ayrı ayrı, toptan değil, inceleyerek, tespit eder. Lüzum görürse, gerekli işlemleri yapar dedim. Benim kanaatim, bizim kanaatimiz budur. Yoksa tasfiye edilmemek... buna imkân yok. Kaç defa anlattık, mesele fikir meselesi olmaktan çıktı. Elazığ'dan bir misal verdi Kemal Burkay arkadaşım, dedi ki, orada öğrenciler vardı, bunlar MDD'ciydi, ama başkanla genel sekreteri korumak için orada bulundular. Ama orada o öğrencilerin sözcüsü olan gençle, ismini de biliyordum, şimdi hatırlamıyorum, benim bir konuşmam oldu, galiba onu fark etmemişler.

En sonunda dedim ki o genç arkadaşlara, işte MDD hareketi öyle bir hale gelmiştir ki fikir mücadelesi olmaktan çıkmıştır ve bir olay anlattım. Olay şuydu: bir gece Ankara'da, MYK üyemiz Osman Sakalsız yolda iki arkadaşı ile giderken MDD'ci Dev-Genç'in mensubu bir arkadaş yolunu çeviriyor, belindeki tabancayı gösteriyor ve diyor ki, "Siz oportünistler, faşistlerden de daha düşmansınız, bu tabancanın kurşunları faşistlerden önce sizin bağırsaklarınıza boşalacaktır". Elazığ'da o demokratik devrimci genç öğrenci arkadaşına dedim ki, bak, bu safhaya geldi iş, böyle olursa

eğer, kimin işine yarar, bir strateji mücadelesi böyle bağırsaklara kurşun sıkmaya kadar giderse, bundan işçi sınıfı mı yararlanır, sosyalist hareket mi yararlanır, yoksa egemen sınıflar mı, emperyalizm mi yararlanır diye sorduğum zaman, o genç şöyle bir düşündü ve dedi ki, “Ama siz yöneticiler oportünizme devam ederseniz, e, o zaman gerekirse kurşunlar da boşalır” dedi. Şimdi arkadaşlar, nasıl işbirliği edersiniz böyle insanlarla? Oportünist diyorlar, emperyalizmin beşinci kolu diyorlar, eğer kongrede ekseriyeti alıp, yönetimi alsa idiler, onlar hiç acımasız toptan tasfiye edeceklerdi, böyle her bir üyenin durumunu inceleyerek değil. Sizi Amerikalılarla beraber şeyden kovacağız... memleketten kovacağız diye bana söylediler toplantılarda. Nasıl bir arada çalışacaksınız böyle insanlarla, bu bir fikir meselesi midir? Kongrenin kapalı olmasına gelince, MDD meselesinde bir de şu var, şimdi MDD’cilerin tasfiye edilmemesini bu kadar kuvvetle savunan Kemal Burkay arkadaşımız, MYK üyesi iken diğer iki arkadaşı ile beraber, Naci Kutlay ve Mehdi Zana arkadaşımızla beraber, bir önerge verdi, bu önergenin birkaç maddesi vardı ve bir maddesi, MDD’cilerin tasfiyesini talep ediyordu, neden bunlar Haysiyet Divanına verilerek tasfiye edilmiyor deniliyordu (*Alkışlar*). O zaman tasfiyeye karşı biz çıktık, dedik ki, biz yönetimi devraldığımız zaman fiilî bir durumla karşı karşıya geldik. Çünkü Çankaya kongresi, o yarım kalan kavgalı kongre filân bizler yönetimi almadan önce oldu, Fatih kongresi ondan önce oldu. Bu durumda, bu hale geldikten sonra şekli disiplin kurallarını, işleterek haysiyet divanına verilerek bu dava kazanılmaz, bu durumda, biz kendi fikirlerimizin doğru ve güçlü olduğunu teşkilata kabul ettirerek, saflara kabul ettirerek zaferi kazanırsak, ancak ondan sonra MDD’cilerin tasfiyesi söz konusu olabilir, yoksa şekli bir işlemde başka bir şey olmaz. Onun için biz karar aldık, büyük kongre bu konuda karar alıp, karara başlayınca kadar meseleyi, serbestçe tartışılmasına müsaade edeceğiz, haysiyet divanlarına vererek, kaba kuvvet gösterileri müstesna, tasfiye yoluna gitmiyeceğiz dedik ve gitmedik. Aslında, kongrelerde, tartışmalar ötesinde bir hürriyet tanıdık, çünkü kongrelerde, MDD’yi savunanlar bir strateji olarak savunmakla yetinmiyorlar, hakaret ediyorlar, biz yöneticileri elleri ile gösterip emperyalizmin aramızda beşinci kolları, ajanları diyorlardı. Tüzüğe yüzde yüz aykırı deyişlerdir. Bunun bir fikir tartışması ile ilgisi yoktur.

Ve biz orada, bizden olan arkadaşları da teskin ederek, aman yuhalamayın, sakın sözünü kesmeyin sakın, ziyan yok, sonuna kadar söylesinler dedik ve öyle yaptık kongreleri. Sonra bu son tekliflerini getirdiklerini söylediler. Tarafsız bir Başkanlık divanı önerisi getirdik, ciddiye almadılar dediler. Biz o kadar ciddiye aldık ki teklifi, kendilerine dedik ki somuta indirelim. Çünkü bu teklifi kabul ediyor, şunu söylüyorsunuz ki, Doğu grubu var, Emek grubu var, MDD denen grup var, Aybar’cı mı diyelim ne diyelim bir başka ufak grup da var, bunları söylüyorsunuz, bunların dışında olan hiçbir gruba mensup olmayan, aynı zamanda da kongreyi idare edebilecek yetenekte hangi arkadaşlar var? Gelin somuta indirelim, konuşalım dedik. Bu ciddiye almak demek değil midir? Ama onlar bunu kabul etmediler, evvela prensibi dediler. Prensipler somut durumlarda da, somut şartlarla konuşulur. Havada olmaz ki prensip. Prensip kararını almışsınız, [uygulamazsanız] ne olacak? Binaenaleyh gelin dedik, peki, bakalım iller içinde hiçbir gruptan olmayan diyebileceğimiz,

aynı zamanda kongreyi idare edebilecek arkadaşlar var mı, gelin konuşalım. Hayır, ona yanaşmadılar. Ondan sonra biz, işte kendilerinin tekrar geleceği, gelecekleri ve konuşacakları kanaatine vardık. Çünkü konuşuruz bunu daha dedi Naci Kutay arkadaşımız. En azından 12 saat bir zamanımız var. Ve biz o gün gece saat 10'a kadar akşam yemeği yemeden bu arkadaşlardan bir telefon gelecek de artık somut insanlar üzerinde başkanlık divanı meselesini konuşacağız diye bekledik. Gece saat 10.00'a kadar, yemek yemeden. Ama hiçbir telefon gelmedi. Biz nerelerde... onların nerede kaldıklarını bilmiyoruz, ondan sonra artık gelmezler herhalde diye Partiden ayrıldık. Daha sonra da ertesi gün gördünüz, ayrı bir liste halinde çıktılar ve birinci listede komisyonlara önerilen Doğulu arkadaşlarımız, her ne gerekçe[yle] ise, hepsi de adaylıklarını geri çektiler. Şimdi bu başkanlık divanı, herhalde kendilerince tarafsız bir başkanlık divanı addedilmiyor, öyle seçilmediği için. Peki, şimdi gözlediniz arkadaşlar, üçüncü gününde, şu başkanlık divanının tarafsız olmadığı hakkında en ufak bir şey söylenebilir mi? En ufak bir delil gösterilebilir mi? Tarafsız olmak demek hiçbir taraftan olmamak demek değildir. Bir insanın bir kanaati vardır, bir çizgiyi müdafaa eder, ama burada başkanlık divanının üyesi olarak tarafsız, herkese adil ve eşit şekilde muamele eder. Nitekim kapalı denilen o kongreler de böyle geçmiştir. Onu da hatırlatayım: Kongrelerin kapalı yapılmasına taraftar olmadıklarını ben ve diğer yönetim kurulu üyesi arkadaşlarımız ilk defa Kemal Burkay'ın ağzından duyuyoruz. Katiyen bu karara karşı bir şey söylemediler GYK'da, hiçbir eleştiri yapmadılar. Şimdi bugün işittim. Kapalı yapılmasının gerekçesini biliyorsunuz.

Ama kısaca tekrarlayayım. Biz kapalı yapmak taraftarı değildik. Olmadığımızı da ispatladık. 30'a yakın ilçe kongresini açık yaptırдық, yürütme kurulu olarak. Ama gördük ki ya maddi ve manevi baskıyla delegeler kongreden uzaklaştırılarak, İstanbul kongresinde olduğu gibi, seçimler alınıp kazanılmak yoluna gidiliyor MDD'ciler tarafından, yahut bu olmazsa Çankaya kongresinde olduğu gibi, İzmir Merkez İlçe kongrelerinde olduğu gibi kavga çıkarılıyor, baş göz yarılıyor, kongrenin yarıda kalmasına çalışılıyor. Bu durumda bizim vazifemiz mahalli kongreleri yaptırıp bu büyük kongreyi yaptırmak olduğuna göre kapalı yapılması kararını alma zorunluluğu vardı ve bu karara ne MYK'da, ne de GYK'da o zaman itiraz etmediler. Ama bu kapalı yapılan kongrelere bütün MDD delegelerini istisnasız kabul ettik, gelenleri. İçlerinde gelmeyenler oldu. Ve gelenlere de demin anlattığım gibi fikir tartışması, fikir hürriyeti sınırını çok aşan, düpedüz hakarete, suçlamaya giden ölçülerde konuşma fırsatlarını verdik. Kongreler böyle yapıldı ve bu kongreleri Emek grubu diye... böyle bir... bilmiyorum, açıkça değilse bile zımnın kınar gibi bir tavır takılan Ankara'da bulunan arkadaşlar bunlar hepsi Emek grubundan değildi, ama çoğu onlardandı, Partiye bir kuruluş yük olmadan 1800 lira vererek, 1500 lira vererek otobüsler tuttular, İzmir'e gittiler, Antalya'ya gittiler, Manisa'ya gittiler, Adana'ya, Mersin'e gittiler, Antakya'ya gittiler ve bu kongrelerin salim bir şekilde sağlanmasını sağladılar. Kongrelerin güvenliğini sağlamak suretiyle o kongrelerdeki MDD'ci delegelere sınırsız konuşma hakkı sağladılar. Ve sonra gene o başkanlık divanı vesaire vesaire meseleleri görüşmek için geldikleri zaman bize bunu söylediler. Bugünkü kongre için, Büyük Kongre için. Bu kongreye bir saldırı olursa ne olacak dedik kendilerine. Güvenlik meselesi var, Ankara ili gibi bu ilçelerde hadiseler olursa ne

olacak? Dediler ki partiye olursa saldırı, karşı koyarız, Emek grubuna karşı olursa biz tarafsız kalırız, karışmayız. Nedir bu ayırım, arkadaşlar? Ben Emek grubundan diye bilinen bir üyeyim. Sadun Aren, Nihat Sargın vesaire öyle deniliyor, Emek grubundan. Bizlere bir saldırı olduğu zaman Emek grubundan saldırı diye tarafsız kalacaklar ve karışmayacaklarmış, öyle diyorlar. Ve bu kongre o zaman salim olarak yapılabilecek miydi?

İzmit ve İstanbul illeri seçim zamanında Emek grubundan yöneticilerin elindeydi. Ve bunlar seçimlerde çalışmadı dediler. Tamamen hakikate aykırı. Ankara il yönetim kurulu başlangıçta Emek grubundan denilen yöneticilerin elindeydi. Yedek listesinden istifalar neticesi yedek listesinden girmiş iki MDD'ci istifa etti ve o kurul görevden düştü. O zaman Aybar Genel Başkan'dı. Ve onun yürütme kurulu vardı. O yürütme kurulu istifa eden iki MDD'ciyi de alarak bir müteşebbis heyet kurdu ve Ankara ili o müteşebbis heyetin elindeydi. O müteşebbis heyet Tarık Ziya Ekinçi arkadaşımız [seçimde] kontenjan olarak listenin başına gelince kazan kaldırdı. Bağımsız aday göstermeye gitti. Ve bir protesto yazısı yazıp imza toplamaya kalktı. Ve bizim Emek grubundan olan, öyle denilen, Osman Sakalsız, Yalçın Cerit arkadaşlara imza almak için geldiler, arkadaşlar imza vermedi. Dahası var. O zamanki gene Genel Merkezce görevlendirilen İsmet Uluç arkadaşımız geldi, Osman Sakalsız ve Yalçın Cerit'e görev alırsınız dedi. Bu arkadaşlar görev alırsınız seçimlerde dediler. Ama o zamanki MYK bu arkadaşlara görev vermedi. O zamanki İstanbul ili de Emek grubundan denilen yöneticilerin elinde değildi. Ve o zaman İstanbul ilinin başkanı, il başkanı şimdiki Genel Başkanımız Sayın Şaban Yıldız'dı. Şaban Yıldız arkadaşımız il başkanlığından istifa etti. Niçin? Çünkü İstanbul'da yapılacak mitinge bizlerden, benim veya Sadun Aren arkadaşımızın konuşması önerilmişti. Biz bu görevi kabul ediyorduk, mitingde konuşmayı. Ama Aybar buna karşı çıktığı için veya belki arkadaşları da karşı çıktığı için konuşturulmadık İstanbul mitinginde ve bunun üzerinedir ki Şaban Yıldız İstanbul il başkanlığından istifa etti. Şimdi bu olaylar bu kadar açık ortadayken nasıl Kemal Burkay arkadaşımız İstanbul, Ankara ve İzmit illeri Emek grubundan olan arkadaşların elindeydi ve seçimlerde iyi çalışmadılar diyebilirler. Bunun haricinde Emek grubundan olan arkadaşlar seçimlerde çalışmıştır, bize görev verilmediği halde. Ben şahsen kampanyanın başladığı Eylül 21 günü hareket ettim, Ekim 11 günü Ankara'ya geldim. İzmir ve havalisini dolaşım, oralarda toplantı yoktu, yalnız İzmir'de bir kahvede toplantı yapılıyordu. Konuşur musunuz dedi bana il başkanı, elbette konuşurum dedim. Ama beni konuşturmamak için o zamanki il saymanı arkadaş o kahve toplantısını iptal etti. Bunun üzerine Emek grubundan olmayan o zamanki il başkanı o kadar hiddetlendi ki, ben yarın bu kahve toplantısını yapacağım dedi. Kalın Behice Hanım, konuşursunuz dedi. Gösterdim, otobüs biletini aldım dönüyorum dedim. Ondan sonra da Adana'ya gideceğim, söz verdim dedim. Baktım ki çok müteessir oluyor, peki dedim, gönderiyorum otobüs biletimi geri, yarın sabah gider, akşam Ankara'ya varır, ertesi günü Adana'ya hareket ederim. Çok yorgunluk olacak, ama kalıyorum dedim. Otobüs biletini geri verdim ve İzmir ilinin ertesi akşam yaptığı kahve toplantısında konuştum. Adana'ya gittim. Adana merkezde çok büyük bir kahve toplantısı yapıldı. Bir düğün salonu kadar geniş. Orada konuştuk. Ben, Şaban Erik ve Sadun Aren

arkadaş oradan Maraş'a geçtik. Elbistan'da kahve toplantısı yaptık ve hoparlörden açık hava mitinginde konuştuk. Oradan geldim Ankara'ya. Giresun ili son kampanya haftasında Giresun'da çalışmamı istemişti. Tam bir hafta Giresun'da kalarak her gün Giresun il teşkilatının yaptığı programa göre ilçe ve köylerde konuştum. Söylemeye hacet yok -ama belki de hacet var, çünkü o kadar gerçekler değiştiriliyor ki elbette ki dışa dönük konuşmalarında ne Aybar'dan, ne bizim gruptan, ne strateji tartışmalarından bahsetmedim. Çünkü bu dışa dönük bir eylemdi, orada topraktan bahsettim, orada bizim programınızdan bahsettim (*Alkışlar*). Partinin iç meselesini ancak partililerle, özel konuşmalarda sordukları suallere cevap olarak söz konusu ettim. Binaenaleyh Emek grubundan olan arkadaşlar bu şekilde çalışmamıştır. Bu, gerçekler ışığında katiyen doğru olmayan bir iddiadır. Dışa dönük eylem, şüphesiz dışa dönük eylem, dışa dönük eylemin aracı ne ama sormak lazım. Partinin dışa dönük eylem yapabilmesinin aracı örgüttür, örgütümüz böyle bölünmüş, öyle bölünmüş ki, kongrelerimize baskınlar yapılıyor, kafalar yarıyor, bu hengamede dışa dönük eylem nasıl yapacaksınız? Bu[nu] bazı yerlerde de arkadaşlara bir misal verdim, o misali tekrarlayayım. Bir kumaş dokumak istiyorsunuz, çok güzel, o kumaş dokumak için dokuma tezgâhınızın işler durumda olması lazım, dokuma tezgâhınız bozulmuş, kırılmışsa, tamire muhtaçsa, kumaş dokumadan önce tezgâhınızı tamir edeceksiniz. Partinin de dışa dönük eylem yapma aracı örgüttür. Öyle bir örgüt devraldık ki örgüt diye bir şey ortada kalmamış, sadece bu iç münakaşalardan dolayı değil, dosyalara baktığımız zaman gördük ki, seçimler dolayısıyla, her il teşkilatı merkezle ihtilafa düşmüş, yazışmalar birikmiş, yüzlerce. Evvela onları yapmakla uğraştık ve beş paramız yok, ayda 12.500 lira olan milletvekili aidatı inmiş, yalnız Hikmet İşmen arkadaşımızın verdiği 1000 lira kalmış. Ve parti böyle parçalanmış durumda görüldüğü için, bağışlar vesaire azalmış. Bu şartlar görüldüğü için bu partiyi biz 10 ayda en çok ilde kongre temsilcisi seçtirebilecek, 60 ilde seçtirerek bu kongreye getirdik ve bu 10 ay zarfında, başka hiçbir dönemde olmayacak kadar merkezden arkadaşlar göndererek teşkilatları dolaştık, ilişki kurduk, bazen bir ilçe teşkilatını ayaklandırabilmek için dört defa merkezden temsilci gönderdik. İcap etti, tek bir il için. Ama bu durumda dışa dönük eylemi ve demokratik devrimcileri tasfiye etmeyeceğiz. Onlar bize ayak bağı olmakta devam edeceklerdir. Gene enerjimizi, paramızı, onlara karşı örgütlerimizi, il, ilçe merkezlerimizi korumaya hasredeceğiz, sonra da dışa dönük eylem yapacağız, bu mümkün değil, arkadaşlar. Bizim görevimiz geçici bir görevdi, biz aynı yönetim kurulundan çıkmış üçüncü yürütme kurulu idik. Bizim vazifemiz işte burada bitiyor. Mahalli teşkilatların son görevlerini yaptırmak ve partinin büyük kongresini yaptırmak. Bunu yapmış olmakla, görevimizi yapmış olduğumuza kaniyiz (*Alkışlar*).

Sosyalist devrim kumaşını dokuyacağımız tezgâhımız tamir olmuştur. Binaenaleyh şimdiden sonra, kumaşı çok güzel dokumaya girişeceğiz, yani dışa dönük eylemlere girişmek üzere plan ve program hazırlayıp, fiiliyata başlatma yoluna gideceğiz. Zannediyorum Kemal Burkay arkadaşımın söyledikleri konular da belli başlı bunlardır.

Kemal Türkler arkadaşımın konuşmasını büyük bir sevinç ve mutlulukla dinledim, aramızda hiçbir ihtilâf yok. Kendisinin anlattığı bilinçlendirme şekli işte biz-

lerin dıştan bilinç verilir tezimizin en somut delilidir. Dıştan bilinç vermek sözünü, hadi isim vermiyeyim, o zamanki bir lider yanlış anlattı arkadaşlarımıza, dedi ki, bu aydınlar tepede oturup rahleyi tedarislerinde, sizi de rahleyi tedarislerinin dibinde tutup, size öğüt verip, sizin tepenizde, sizin adınıza boza pişirmek istiyorlar dedi. Dıştan bilinçlendirme bu demek değil, dıştan bilinçlendirme, işte Kemal Türkler arkadaşımın anlattığı şey, yani işçi sınıfının en bilinçli elemanlarını toplayıp örgütleyerek, o örgüt vasıtasıyla daha az bilinçli olan kitleleri bilinçlendirmektir. Dıştan bilinçlendirme bu demektir zaten. Binaenaleyh biz bunu yapmış olmakla, seminerler, konferanslar suretiyle teorik eğitim de vermeye gayret etmiş olmakla, dıştan bilinçlendirmenin en somut, başarılı bir örneğini vermiş bulunuyoruz. Kendiliğinden bilinçlenme meselesinde -o çok tartışılmıştır sosyalist teoride- işçi sınıfının devamlı, sürekli, kalıcı örgütleri kabul edilmez, hatta sürekli liderlik kabul edilmez. İşçi sınıfı kendiliğinden harekete gelir ve hareketler hızlandığı zaman o dönem için, kendi içinden bir lider çıkarır, o hareket o aşamayı aştıktan sonra da o lider yok olur der. Yani kendiliğinden bilinçlenme teorisi budur ve biz buna karşı, bütün gerçek sosyalistler karşı çıkıyoruz ve diyoruz ki, hayır işçi sınıfının gerek ekonomik mücadelesinde sendikal örgütü olarak örgütler olmadan, gerek politik mücadelesinde siyasi partisi olmadan işçi sınıfı bilinçlendirilip politik bir güç haline getirilemez diyoruz. Dıştan bilinçlendirme ile kastettiğimiz bu.

Parti ve DİSK ilişkilerine gelince, bu noktada da Kemal Türkler arkadaşına katılıyorum, elbette ki sendikacı arkadaşların, devrimci sendikalar, sosyalizm çizgisinde sendikalar, işçi sınıfının müttefikleriyle beraber, iktidarını özleyen ve öngören sendikalar olarak yaptıkları çalışmalar sosyalist çalışmalardır. Yalnız bir noktasına iştirak etmiyoruz, müsaadeleriyle, bu örgüt partiyle DİSK arasında münasebetlerin, ilişkilerin ahenkli bir şekilde yürütülebilmesi için mutlaka DİSK'in üyeleri, yöneticileri arasından hiç değilse bazı arkadaşların partide de görev almaları lazımdır. Kendileri bir işbirliği, işbölümü yaparlar aralarında, hangi arkadaşları partinin organlarında görev alamayacak kadar meşguldür, hangi arkadaşları görev alabilirler, işbölümü yaparlar, ama herhalde sendikacı arkadaşlar, yönetici arkadaşlar, bir kısmı olsun partinin organlarında yer almalıdırlar. Ve sendikacı arkadaşlardan parti çalışmaları olarak beklenen şey, Kemal Türkler arkadaşın verdiği örnekler gibi çalışmalar değildir. Partiyi süpürmek, teksir kolunu filan çevirmek değildir. Ama herhalde, ne kadar meşgul de olsalar, hiç değilse bazı arkadaşlar üç ayda bir yönetim kuruluna gelebilecek kadar bir vakitleri vardır, en yüksek organ olan. Bu muhakkak olmalıdır ve ben ümit ediyorum ki kendileri, biz onların durumlarını bilmiyoruz, sendikaların çalışması bakımından hangi DİSK yöneticilerinin temsilcilerinin vakti müsaitse GYK'nda mutlaka üye olarak bulunmaya talip olmalıdırlar yürütme kurulu tavsiye listesinde, biz kendilerinden rica edeceğiz. Ümit ederiz ki bunu reddetmezler. Aynı şekilde yürütme kurulu, tavsiye listesinde Doğulu arkadaşlarımızı da üye olarak göstermek kararındadır ve umarız onlar da bu teklifimizi reddetmezler (*Alkışlar*).

Kemal Türkler arkadaşım kendilerine oportünist vesaire denmesinden çok müteessir olmasınlar, bu mealde yazılıp gönderildiğini söylediği yazılar bizler tarafından gönderilmemiştir. Bizlere oportünist, Amerikan ajanı diyen çevreler tarafından

gelmiştir. Sosyalist mücahitler çok dayanıklı ve sabırlı olmak mecburiyetindedirler. Biz vicdanlarımızdan, siz de vicdanlarınızdan eminsiniz ki birer sosyalist olarak işçi sınıfının hizmetinde insanlar olarak dürüst, cesur çalışıyoruz, elimizden gelen gayreti gösteriyoruz (*Alkışlar*). Bir gün bütün bu gelişmelerin, bu olayların tarihi yazılacaktır, şimdiden Türkiye sosyalist hareketinin tarihi yazılmaya başlanmıştır, o uzmanlar, o bilim adamları, benim hiç şüphem yok, her atılımı, her eğilimi ve bu atılım ve eğilimlerde yer alan insanları doğru değerlendireceklerdir ve bunun inancı ile ben benim şahsıma da yapılmış ve yapılagelmiş hakaretleri hiç tınmıyorum. Onlar benim üzerimden bir granit kayanın üzerinden yağmur damlalarının akıp gitmesi gibi akıp gidiyor, her halde sizin için öyledir (*Alkış ve tezahürat, Sosyalist Türkiye temposu*).

Tarih Vakfı TİP Arşivi